

Infiltratie en onttrekking kunnen op gebiedsniveau via de waterbank met elkaar in balans gebracht worden.

'Waterbank gaat wateroverlast en verzilting in het Westland tegen'

H2O-Online – 7 oktober 2021

Met een waterbanksysteem voor glastuinbedrijven kunnen de wateroverlast en de verzilting van de ondergrond in het Westland daadwerkelijk worden tegengegaan. Dat concludeert onderzoeksinstituut KWR in het rapport 'COASTAR Waterbank Westland: droge voeten, voldoende gietwater'.

Een waterbank zorgt volgens de onderzoekers voor een betere balans tussen infiltratie en onttrekking uit het grondwatersysteem. Onttrekken van grondwater mag alleen onder voorwaarde dat, op gebiedsniveau, ook voldoende overtollig regenwater wordt geïnjecteerd om de zoetwatervoorraad aan te vullen. Daardoor wordt een netto verzoeting in plaats van een netto verzilting gecreëerd.

Klaasjan Raat

"Het is niet alleen een technische, maar vooral ook een organisatorische oplossing", zegt KWR-hydroloog Klaasjan Raat, die samen met collega's de afgelopen twee jaar onderzoek deed naar de haalbaarheid van een waterbank in het Westland. Het betreft een project vanuit het kennisprogramma COASTAR, waarin verschillende partijen zoeken naar innovatieve oplossingen voor zoetwatervraagstukken in Zuid-Holland en elders langs de Nederlandse kust.

Brijn

De tuinbouwbedrijven in het Westland hebben veel water nodig om siergewassen, fruit en groenten te laten groeien. Daarin voorzien zij deels zelf door hemelwater van de daken van hun kassen op te vangen. Aanvullend pompen ze grondwater op. Dat is brak en moet worden ontzilt.

De reststroom van zouter concentraat (brijn) die hierbij ontstaat, mag volgens een maatwerkregeling in de diepere ondergrond worden geloosd. Deze regeling loopt in 2022 echter af en een eventuele verlenging staat ter discussie.

Een ander probleem is dat het Westland weinig bergingscapaciteit heeft voor neerslag doordat het dichtbebouwd is. Hierdoor ontstaat risico op wateroverlast. Ook daarvoor zou een waterbank een oplossing kunnen zijn, stellen de KWR-onderzoekers. Als meer hemelwater in de ondergrond wordt geïnjecteerd, komt er in de bovengrondse bassins namelijk ruimte voor het bergen van piekbuien.

Pilot

De waterbank is geïnspireerd op voorbeelden in het buitenland, waaronder Californië, vertelt Raat. Na een eerste verkenning in 2019, die al een hoopvol perspectief bood, hebben de onderzoekers de afgelopen twee jaar alles doorgerekend. Ook voerden ze gesprekken met de gebiedspartners, zoals de tuinders, het hoogheemraadschap, de gemeente en de provincie.

"Dit onderzoek heeft onze eerdere conclusies bevestigd", aldus Raat. "En wij denken dat het ook voor andere delen van Nederland interessant kan zijn, bijvoorbeeld voor de zandgronden. Uiteindelijk gaat het erom hoe we het grondwater op peil houden."

Hoe zo'n waterbank precies zou moeten werken, is onderwerp van een pilot die de partijen volgend jaar hopen te kunnen starten. "Je kunt het infiltreren van schoon hemelwater als voorwaarde te stellen voor het onttrekken van grondwater. Dat kan ook in groepsverband, want sommige tuinders vangen meer water op dan ze zelf nodig hebben. Nu is er geen prikkel om daar iets mee te doen."

Volgens de hydroloog zijn er in de huidige wetgeving "geen grote knelpunten" voor een waterbanksysteem. Wel moeten er in de pilot nog een aantal juridische vraagstukken uitgezocht worden, zoals de regelgeving rond brijnlozing en de

risico's op het verspreiden van verontreinigingen. "Het gaat om een noviteit in het waterbeheer."